

havde taget alt med, i alt Fald ikke noget til Reservecifonden, og vi havde ment, at Statskassen kunde betale Administrationen; den kan i alt Fald ikke blive særlig dyr efter de Oplysninger, vi have faaet. Smidlertid har den højtærede Minister bestemt, at Laan-tageren skal yde baade til Reservecifonden og Administrationen og ved Siden deraf yde i alt Fald for en Del af Laanet et lige saa stort Bidrag ved Laanets Stiftelse, som den paagældende Laansøger maa yde for Djebliffet. Men disse Bestemmelser ville alligevel blive lidt kostbare for den paagældende. Jeg ser, at den højtærede Minister ryfter paa Hovedet. Jeg skal da oplyse, at hvis en Mand for Djebliffet søger Laan i Kreditforeningen efter denne Lov og faar sine 2,000 Kr., ville de blive affortede med over 70 Kr., og det er jo ikke saa lidt. Det er kun en løs Beregning, jeg gør i Djebliffet, og jeg ved ikke, om den er bestemt rigtig, men jeg tror, det staar fast, at det bliver en Afkortning paa 70 Kr. Jeg vilde ogsaa haabe, at vi kunne naa til billigere Vilkaar, idet jeg tror, at Kreditforeningen gerne gaar med til en lille Smule Afslag, naar den blot kan faa denne ny Afdeling, som jeg tror, Forningerne sætte stor Pris paa. — Den næste Paragraf handler om Statens Laan og om det Forhold, hvori Laansøgeren kommer til at staa til Staten. Værdige Medlemmer ville erindre, at Kommissionsforslaget bestemte, at Staten skulde lide et Rentetab, idet den skulde lade en Del af sit Laan staa rentefrit en Tid. Den højtærede Minister har villet sikre Statskassen, men det gøres rigtignok paa Landarbejdernes Bekostning, idet han vil have fuld Rente og maaste endda en lille Smule til i Forhold til den Kurs, Statsobligationerne staa i for Djebliffet. For mig har det rigtignok staaet saaledes, og dersom man skulde løse sin Opgave paa en nogenlunde fornuftig Maade, saaledes at det virkelig bragte Landarbejderne Fordel, kunde det kun blive ved at pumpe Statskassen — for at bruge det Udtryk — Statskassen maatte komme til at yde et aarligt Tilskud, men det finder jeg ogsaa kun er fuldt forsvareligt. Staten hder Tilskud til saa mange forskellige Ting, som for største Delen ere gode og nyttige, den hder Tilskud til Landbosforeninger, Dyrskuer, Hedelseskabet, Planteforeninger og andre lignende Formaal. Jeg ønsker ikke, at disse Summer skulle reduceres, men jeg ønsker, at den danske Landarbejder, som i alt Fald ikke i nogen væsentlig Grad har Del i disse Goder, faar at forstaa, at Statskassen ogsaa er til for ham, lige saa vel som for andre. Det faar han ikke gennem dette Forslag. Jeg ved nok, at

den højtærede Minister vil sige, at der er gjort en Del for dem, idet de kunne faa billige Læen Prioritetslaan af Statskassen, hvad de ingen andre Steder have kunnet faa, og jeg nægter ikke, at han ingen andre Steder kan faa et saa billigt Laan, som det, Staten byder, men paa den anden Side staar det rigtignok for mig saaledes, at dersom disse Folk skulle komme til at sidde nogenlunde godt paa deres Ejendom — og det er jo i Statens Interesse, thi da er dens Penge saa meget sikrere —, saa kommer Staten til at bringe Dfve, og jeg haaber, at det eventuelle Udvalg vil enes med Ministeren om at faa truffet noget bedre Bestemmelser paa dette Omraade. — Hvad angaar den næste Paragraf, Paragraffen om, hvor stort et Laan Staten mener det forsvareligt at kunne give aarlig i de 5 Aar, Laanet skal gælde, da ville ærede Medlemmer erindre, at Beløbet af Kommissionsflertallet blev sat til 1,700,000 Kr., medens Ministeren mener, at 1,300,000 Kr. ville være nok. Jeg kan godt forstaa, at ud fra det Synspunkt, som Ministeren er gaaet, og med det Maal for Dje, at den paagældende skal møde med en saa stor Kapital, vil han kunne hævde, at han kan skabe lige saa mange Huse omkring i Landet for sine 1,300,000 Kr. som Kommissionsflertallet for sine 1,700,000 Kr., og det er ganske rigtigt. Men ogsaa her vil jeg haabe, at vi skulle faa Kapitalen noget sat op og saa indført, at den paagældende skal møde med betydelig mindre Kapital, end den højtærede Minister foreslaar. Jeg sagde i mine Indledningsbemærkninger, at hvis de paagældende skulde møde med 800 Kr., vil Følgen deraf blive, at de bedste Landarbejdere ville være affaarne fra at kunne komme i Betragtning, og det vilde være meget uheldigt. Jeg kunde finde mig i, at vi fik en Lov, som først skulde træde i Kraft efter nogle Aars Forløb, og som sagde, at den, der kunde samle 800 Kr. i disse Aar, vilde kunne komme i Betragtning, thi det vilde være en udmærket Spore for vort Lyende til at spare deres Penge sammen, hvad desværre ikke altid er Tilfældet. Det er imidlertid ikke særligt Lyendet, der her er Tale om, men Landarbejderne; det er netop dem, der skulle hjælpes i Djebliffet, og kun faa eller ingen af disse, som ikke havde Kapital, den Gang de indtraadte i Gættetab, have eller kunne staffe 800 Kr. til Veje og ere saaledes affaarne fra at komme i Betragtning her. Jeg vil haabe, at den højtærede Minister ved nærmere Overvejelse vil komme til at følge Kommissionens Flertal, og jeg kan endnu en Gang meddele, at jeg kun er gaaet med til Ejendom i Stedet